

Kanadas toimuvad täna Roman Toi 100. sünnipäeva pidustused

<http://kultuur.err.ee/v/muusika/0256dd93-8185-4981-a376-8f2049ce33d3/kanadas-toimuvad-tana-roman-toi-100-sunnipaeva-pidustused>

18.06.2016

Täna tähistatakse Torontos, Kanadas väljapaistva eesti helilooja, dirigendi, organisti ja muusikapedagoogi Roman Toi sajandat sünnipäeva.

Suurele juubelile pühendatud pidustusel õnnitlevad maestrot külalised ja kultuurikollektiivid nii Kanadast kui ka Eestist.

Pidustusel on juubilari õnnitlemas mitmed kultuurikollektiivid. Homme, 19. juunil Toronto Peetri kirikus toimuval Roman Toile pühendatud kontsert-jumalateenistusel astuvad üles Rahvusoper Estonia poistekoor dirigent Hirvo Surva juhatusel, organist Ene Salumäe, Toronto Eesti meeskoor, Toronto segakoor "Estonia" ning solistid Avo Kittask ja Kristina Agur. Lisaks toimuvad Rahvusoper Estonia poistekoori eestvedamisel ka töötoad koos Kanada poistekooridega.

Pidustusel esitletakse ka Eesti teatri- ja muusikamuuseumi ning Estonian Studies Centre/VEMU (väliseesti muuseum) Torontos koostöös valminud näitust "Roman Toi 100", mida Eestis eksponeeritakse 21. juunist 31. augustini Viljandi Vanas Veetornis. Roman Toi oli Viljandi veetorni taastamise suurtoetaja, mistõttu reisibki näitus esimesena just sinna.

Kultuuriministeeriumi kantsleri Paavo Nõgene sõnul on Roman Toi roll Eesti laulutraditsiooni hoidmisel ja arendamisel hindamatu. "Kooriliikumine aitas eestlust ja iseolemise tunnet aastakümneid üleval hoida terves Välis-Eesti kogukonnas, kuna koorilaulul oli erakordselt tugev ühendav mõju. Ta kujundas muusika abil eestlaste identiteeti välismaal," ütles Nõgene.

Viljandimaal üles kasvanud Roman Toi on väliseesti koorielu ja laulupidude hing. Sündinud 18. juunil 1916 Kõo vallas, lahkus ta Eestist 1944. aastal Saksamaale ja edasi Kanadasse, kus hoidis elus Eesti mõtet kuni taasiseseisvumiseni ja jätkuvalt ka praegu. Muusikaõpinguid alustas ta Tallinnas Jakob Westholmi poeglase gümnaasiumis Tuudur Vettiku käe all ning jätkas Tallinna Konservatooriumis. Ta on lõpetanud Chicago ülikooli konservatooriumi, Toronto kuningliku konservatooriumi, Šveitsis Montreaux's asuva Institute for Advanced Musical Studies ja Toronto ülikooli.

Toi on olnud Toronto Eesti meeskoori ja segakoori Estonia dirigent, väliseesti laulupidude ja Eesti üldlaulupidude üldjuht. Roman Toi heliloomingu suurema osa moodustab koorimuusika, lisaks on ta kirjutanud sümfoonilisi ja vokaalsümfoonilisi teoseid ning orelimuusikat. 1996. aastal anti Roman Toile Riigivapi IV klassi teenetemärk,